

Kázání: 126. O pedagogovi a novém šatníku

Ve společenství těch, kdo si oblékli Krista, nehrají rozdíly už žádnou roli. Vše, čím jsme se dříve vzájemně trumfovali, čím jsme se vytahovali nad druhé, je po křtu bezvýznamné.

Kázání

O pedagogovi a novém šatníku

křestní

1. čtení: Izajáš 61, 10 - 11

10 Velmi se veselím z Hospodina, má duše jása k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti jak ženicha, jenž si jako kněz čelenku bere, a jako nevěstu, která se kráší svými šperky.

11 Jako země dává vzrůst tomu, co klíčí, jako zahrada dává vzklíčit tomu, co bylo zaseto, tak Panovník Hospodin dá vzklíčit spravedlnosti a chvále přede všemi pronárody.

2. čtení: Galatským 3, 23 - 29

23 Dokud nepřišla víra, byli jsme zajatci, které zákon střežil pro chvíli, kdy víra měla být zjevena.

24 Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry.

25 Když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce.

26 Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši.

27 Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli.

28 Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.

29 Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil.

Sestry a bratři,

hlídat děti není žádný med. Cožpak o to, rodiče hlídají tak nějak automaticky, ale co taková *au pair* nebo paní na hlídání? Stát se totiž může leccos, počínaje mokrou plínou, přes bouli na hlavě, konče odmítáním dítěte jít spát když vám už dávno únavou padají víčka.

Hlídat děti předškolního věku dá zabrat, ale což teprve děti věku školního! Otevírá se před nimi svět a ony si potřebují všechno samy vyzkoušet na vlastní kůži, potřebují zjistit, jak lidé a věci fungují a co si mohou ještě dovolit. Učitelé ve škole a vychovatelé v družině by mohli vyprávět.

Rodiče mají alespoň naději, že z dětí jednou něco vyroste a dospějí, vychovatelé ne, protože dřív než se tak stane, zmizí jim jejich svěřenci z dohledu.

Podobný úkol jako dnes mají vychovatelé v družině nebo paní na hlídání, měli ve starověku pedagogové. Bývali to otroci, které si bohatí rodičové drželi právě za účelem hlídání svých ratolestí.

Dnes si pod slovem pedagog vybavíme učitele, tenkrát to ale byl spíš někdo jako opatrovník nebo dozorce. Vodil děti do školy, dělal s nimi domácí úkoly a zejména dbal na to, aby se jeho svěřenci chovali řádně a nezapletli se do nějakých nepřístojností.

Apoštol Pavel v dnešním čtení z listu do Galácie přirovnává k roli pedagogů zákon. Má na mysli pravidla, která Izraelitům, co prchli z egyptského otroctví, onedhy dal Mojžíš.

Útěk z Egypta byl okamžikem zrození národa, který si Bůh vybral, aby jeho prostřednictvím udělal z krutého a neklidného světa prostor pokoje.

Tenkrát na poušti byl nově zrozenému národu v zájmu zdárného vývoje přidělen pedagog. Opatrovníkem se stal Mojžíšův zákon. Jeho úkolem bylo dovést národ k dospělosti, kdy už se nebude chovat jako sebestředný a svévolný harant, ale jako odpovědný a spolehlivý Boží partner.

Že se to opakovaně nedařilo, o tom je celý Starý zákon. Boží lid se v průběhu staletí často choval jako sobecký a nespolehlivý fracek a když to už už vypadalo, že dospěl, dlouho mu to nevydrželo.

Pedagog zákon měl stále plno práce a stejně to moc nikam nevedlo. I když, přece jenom, když nic jiného, alespoň bylo jasné, kde jsou hranice a co je přes čáru. V tomto smyslu byl Mojžíšův zákon nesporně užitečný.

Na druhou stranu, nezdárnému národu to stejně nebylo nic platné. Selhal na celé čáře. Nejen on. Selhávají všechny národy, co jich kdy na světě bylo a je. Selháváme my všichni a ten, kdo o sobě tvrdí, že ne, je jen vlkem v rouše beránčím.

Možná se vám teď, sestry a bratři, zdá, že jsem až příliš pesimistický. Přece se i dnes najdou lidé, kteří jsou dobří, a národy, které nikoho neohrožují, nevytahují se a neponižují druhé. Tady musím souhlasit. Ještěže se na světě dobří lidé a dobré národy najdou, protože bez nich by bylo hůř!

Apoštol Pavel to určitě věděl také. V jiném svém listu vybízí, aby si křesťané vážili politiků, kteří jsou na svém místě z vůle Boží, to znamená, kteří rozhodují spravedlivě a usilují o dorozumění a pokoj.

Nicméně k ráji má svět stále ještě daleko. Z nějakého důvodu se tu a tam i ti nejlepší lidé seknou, vědomě či nevědomě ustoupí zlu nebo podlehnou pocitu, že sami vědí všechno nejlépe.

Z nebeského nadhledu vzato se na nás lidi moc spolehnout nedá. Hájíme až příliš často sami sebe, své zájmy, ať už ty osobní nebo třeba národní, a na svět jako celek nebereme příliš zřetel.

V tomto smyslu jsou na nás i sebelepší zákony krátké, od toho Mojžíšova až po ty dnešní. Žádný paragraf v posledu nemá tu moc, aby nás donutil chovat se k sobě navzájem a k naší planetě ohleduplně, laskavě a obětavě.

Na to je každý pedagog krátký. K tomu holt musí člověk, nebo národ, nebo rovnou celé lidstvo dospět, musí převzít odpovědnost a stát se spolehlivým Božím partnerem v obnově světa.

Apoštol Pavel nemá na mysli nic menšího, než právě tuhle zásadní proměnu. Slovo víra se v řečtině dá přeložit také jako věrnost nebo důvěryhodnost. Pavel má všechny tyto významy na mysli.

Kdo uvěří Kristu, který prokázal svou důvěryhodnost, a kdo mu zůstane věrný, ten právě dospěl. Už nepotřebuje hlídače, nepotřebuje zákon, který je nám stále v patách, pořád nás koriguje, napomíná a určuje mantinely. Kdo uvěří Kristu, ten už se může s pedagogem zákonem s klidným svědomím rozloučit. Paragrafy ubíjejí, ale důvěra dává životu tu pravou šťávu.

V Galácii měli křesťané problém. Chodili za nimi nějakí konzervativní misionáři, a že prý mají špatnou víru, že prý se musí hlavně dodržovat všechny paragrafy Mojžíšova zákona a to prý oni v Galácii nedělají.

Hlavní příčinou rozkolu byl rituál obřízky. Křesťanský sbor v Galácii tvořili většinou bývalí pohané a těm byl tenhle rituál docela cizí. Musí ho snad podstoupit a stát se židy?

Apoštol Pavel píše zcela jasně. Nic takového není třeba. Proč byste si měli kvůli víře v Krista měnit v občanském průkazu národnost?

Kdo je v Kristu už nemá žádného dozorce, žádného pedagoga, který by ho držel zkrátka, který by trval na přísném dodržování paragrafů, navzdory tomu, že v nové situaci už třeba ztratily svůj původní význam.

Kdo je v Kristu, je svobodný, dospělý, samostatně myslící a jednající člověk, zodpovědný a spolehlivý.

Tady můžete, sestry a bratři, pro změnu namítnout, že jsem najednou nějaký optimista. Kdepak.

Setkání s Ježíšem neznamena, že bychom se rázem stali dokonalými, bez vad a nedostatků. Jsme lidé, chybujeme a chybovat budeme celý život.

To podstatné, co má víra v Krista navíc, je, že už nepotřebuje paragrafy. Tedy, kromě jednoho, v němž Ježíš pro lepší srozumitelnost shrnul všechno. To přikázání zní: miluj Boha a lidi. Jak se to prakticky dělá, ukázal sám na sobě.

„Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli,“ píše Pavel. Nejspíš opakuje větu, kterou noví věřící, kteří se nechávali křtít, slyšeli po svém vnoření z vody.

Nyní jste si na sebe navlékli Krista a všechno se rázem mění. Dospěli jste, už nepotřebujete pedagoga. Stáváte se součástí širšího společenství, kde namísto nejružnějších paragrafů, které jste zdědili nebo si je sami vytvořili, platí jediný Kristův zákon lásky.

„Miluj, a dělej, co chceš,“ prohlásil kdysi dávno jeden z nejvýznamnějších starokřesťanských teologů Augustin. Vystihl to geniálně, protože takhle nějak to myslel určitě i apoštol Pavel.

Kdo si na sebe obléknul Krista, dosáhl dospělosti a má všechny předpoklady být stejně důvěryhodný a spolehlivý. Stává se součástí nového Božího lidu, kde už se nehrají ony dětské hry na to, kdo je důležitější, silnější nebo zbožnější.

Už nezáleží na tom, kdo je kdo, „není rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou“.

Apoštol Pavel záměrně obrací na ruby tehdejší ranní židovskou modlitbu, v níž zbožný muž chválí Hospodina, že ho nestvořil jako pohana, jako neotesance (za které byli pokládáni zejména otroci) nebo jako ženu.

Ve společenství těch, kdo si oblékli Krista, podobné rozdíly nehrají už žádnou roli. Vše, čím jsme se dříve vzájemně trumfovali, čím jsme se vytahovali nad druhé, je po křtu bezvýznamné.

Nyní jde jen o to na nové oblečení nezapomínat, nenechávat ho ve skříni, kde by ho postupně rozkládali moli zapomnění. A když už ho nosíme, pak ho pokud možno moc neušpinit, nepokecat a nezničit.

PeČ

SPCH 19. 6. 2022

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)